

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЛІДЕРСТВО В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

ЗАВДАННЯ

**для комплексної контрольної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 011 НАУКИ ПРО ОСВІТУ

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою педагогіки та іноземної філології Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

«4» квітня 2016 року, протокол № 9

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» є заміри залишкових знань здобувачів

Проведення ККР необхідне в наступних випадках:

- а) проведення самоаналізу ВНЗ (в т.ч. акредитаційного);
- б) проведення самоаналізу спеціальності (в т.ч. акредитаційного);
- в) проведення акредитаційної експертизи;
- г) формування акредитаційної справи.

ККР є обов'язковим елементом комплексу матеріалів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, яке входить до складу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності 011 Науки про освіту ККР є способом діагностики якості вищої освіти.

До виконання ККР залучаються всі здобувачі спеціальності 011 Науки про освіту всіх форм навчання, після завершення ними вивчення даної дисципліни. У цих заходах мають прийняти участь не менше 90% спискового складу здобувачів, які перевіряються.

ККР з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» розробляється у відповідності до програми навчальної дисципліни.

Пакет ККР з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» включає мінімум 30 варіантів.

Кожен варіант складається з 5 тестових завдання та 2 практичних завдань для контролю теоретичних знань і практичних навичок здобувача.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за виконання всіх завдань комплексної контрольної роботи - 100.

Розподіл балів за виконання кожного завдання ККР наведено у розділі 3.

Тривалість виконання ККР з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» - 90 хвилин.

Пакети ККР розроблено кафедрою педагогіки та іноземної філології.

До складу пакетів ККР входить:

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Анотація до комплексної контрольної роботи.
3. Комплексна контрольна робота з дисципліни.
4. Критерії оцінювання виконання завдань комплексної контрольної роботи.
5. Рецензія на комплексну контрольну роботу.

6. Перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні комплексної контрольної роботи.

Наслідки (результати) виконання ККР з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» є предметом ретельного аналізу кафедрою педагогіки та іноземної філології з метою виявлення недоліків у підготовці здобувачів і розробки заходів по їх усуненню.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

2.1. Зразок ККР

Комплексна контрольна робота з дисципліни «Лідерство в освітній діяльності»

Варіант 1.

I. Завдання 1 – 5 передбачає вибір правильної відповіді.

1. Визначають такі стилі лідерства за змістом діяльності:

- а. авторитарний лідер, демократичний лідер, нейтральний (анархічний) лідер;
- б. лідер ситуативний, лідер універсальний;
- в. «лідер-програміст», «лідер- виконавець»;
- г. директивний лідер, · товариський лідер, · потуральний лідер.

2. Визначають такі стилі лідерства за характером діяльності:

- а. авторитарний лідер, демократичний лідер, нейтральний (анархічний) лідер;
- б. лідер ситуативний, лідер універсальний;
- в. «лідер-програміст», «лідер- виконавець»;
- г. директивний лідер, · товариський лідер, · потуральний лідер.

3. Найкращим стилем лідерства за Блейком і Мутоном (Blake and Mouton) є:

- а. лідер, який дуже зацікавлений у людях;
- б. лідер значним чином орієнтований на завдання;
- в. компромісний варіант лідера, який намагається відповідати як вимогам організації, так і потребам людей;
- г. творчий тип лідера, який намагається враховувати виробництво і потреби людей; шукає для цього можливості поза межами організації.

4. Встановіть відповідність між поняттями та їх ознаками:

<i>поняття</i>	<i>ознаки</i>
1. лідер-прапорносець	а. здатний привабливо піднести свої ідеї і переконати людей в їх перевазі;
2. лідер-служитель	б. орієнтується на вирішення найактуальніших проблем у суспільстві і прагне відгукуватися на найнагальніші вимоги моменту;
3. лідер-торговець	в. прагне виступати в ролі виразника інтересів своїх прихильників, орієнтується на їхню думку і діяти від їхнього імені;
4. лідер-пожежник	г. відрізняє власне бачення дійсності, наявність ідеї, що захоплює маси.

5. Встановіть відповідність між критерієм ефективності освітнього закладу та типом керівника-лідера:

<i>Тип керівника-лідера</i>	<i>Критерій ефективності освітнього закладу</i>
1. Навчальний (інструкційний) лідер	а. Продовження, сталий розвиток; інновації; адаптація до середовища;
2. Лідер з розвитку людських ресурсів	б. Результати: ефективність; оптимізація навчального процесу;
3. Адміністратор	в. Добробут: участь, розвиток спроможностей;
4. Підприємець	г. Команда, наказ: стабільність; моніторинг.

Завдання 2. Допишіть поняття за його визначенням:
Лідерство в освітній діяльності полягає в ...

Завдання 3. Вас нещодавно призначили керівником, але у Вас бракує досвіду роботи. Попередній керівник освітнього закладу здійснював суворий контроль. Ви намагаєтесь зберегти продуктивну ситуацію, проте хочете змінити робочі стосунки на більш гуманні. Оберіть один з стилів ситуативного лідерства та обґрунтуйте свій вибір:

- а. Директивний стиль (керування).
- б. Переконуючий стиль.
- в. Підтримуючий стиль (стиль участі).
- г. Делегування.

2.2. Перелік завдань, які включено до складу ККР

1. Тестові завдання з множинним вибором включають 5 стереотипних завдань.
2. Практичні завдання включають завдання різного рівня складності, а саме:
  - а. діагностичне завдання;
  - б. евристичне завдання.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання кожного завдання комплексної контрольної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань комплексної контрольної роботи наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями для комплексних контрольних робіт

Завдання ККР (у кожному варіанті)	Комплексна контрольна робота			Сума балів
	ЗККР1	ЗККР2	ЗККР3	ККР
Максимальна кількість балів	50	20	50	100

ЗККР – завдання для комплексної контрольної роботи.

Критерії оцінки виконання завдань ККР:

1. ЗККР I. (1-3) - вибір правильної відповіді -10 балів.
2. ЗККР I. (4 -5) - вибір однієї правильної відповіді – 2,5 бала.
3. ЗККР 2, 3:

низький рівень - Здобувач не усвідомлює змісту питань, має низький рівень знань, його відповіді не конкретні, у викладі відсутня логіка. Мова відповідей збіднена;

задовільний рівень - Здобувач має поверхові знання. Відповіді на завдання несистемні, фрагментарні, супроводжуються другорядними міркуваннями, які не стосуються безпосередньо завдань ККР. Припускається мовних неточностей;

достатній рівень - Здобувач демонструє розуміння матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. У відповідях на запитання ККР трапляються окремі неточності або помилки непринципового характеру, дотримана логіка викладу;

високий рівень - Здобувач демонструє високий рівень засвоєння-відтворення-застосування теоретичного матеріалу з основних тем (модулів) навчальної

дисципліни «Лідерство в освітній діяльності». При розв'язанні завдань виявляє знання понятійно-термінологічного апарату, основних наукових підходів (системного, діяльнісного, компетентнішого, інтегративного), сучасних тенденцій розвитку педагогіки як науки і навчальної дисципліни.

Відповідно до рівнів, ЗККР 2, 3 оцінюється наступним чином:

<i>рівень</i>	<i>кількість балів за ЗККР 2</i>	<i>кількість балів за ЗККР 3</i>
низький	11-12	20-26
задовільний	13-16	27-35
достатній	17-18	36-44
високий	19-20	45-50

При цьому, якщо при виконанні будь-якого ЗККР 2,3 допущена незначні помилки, але вірний хід роботи, то максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 1-2 бали, при наявності значних помилок, або виконання тільки частини певного ЗККР максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 5-10 балів. У разі якщо завдання не вирішена здобувач отримує за нього 0 балів.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей зрізу залишкових знань здобувачів та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Конспект здобувача з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності».
2. Воронкова А. Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: монографія. - Х.:ІНЖЕК, 2008. – 511 с.
3. Дикань Н. В. Менеджмент : підручник / Н. В. Дикань. - К. : Знання, 2008. – 389 с.
4. Жилін О. І. Мотивація персоналу. - Х. : ХНЕУ, 2005. – 131 с.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. - К.: Академвидав, 2003. – 567 с.
6. Виханский О. С. Виханский, О. С, Наумов, А. И. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. — 4-е изд., перераб. и доп. — М.: Экономистъ, 2006. —670 с.
7. Волкогонова О. Д. Стратегический менеджмент Управленческая психология : учебник / О. Д. Волкогонова. – М.: Форум, Инфра-М, 2004. – 254 с.
8. Добраев В. Л. Организационное поведение. - М. : ЭКМОС, 2002. – 320 с.

9. Максимов В. Е. Коучинг от А до Я. Возможно все. - СПб. : Речь, 2004. – 259 с.
10. Маслоу А. Маслоу о менеджменте: Самоактуализация. Просвещенный менеджмент. Организационная теория. - СПб. : Питер, 2003. –413с.
11. Мескон М. Основы менеджмента. - М. : Дело, 1992. – 701 с.
12. Париенко О. Коучинг как коммуникативная модель будущего. - Украина. – 2010. – №1. – 2010. – С. 14-16.
13. Парслоу Э. Коучинг в обучении. Практические методы и техники. - Питер, 2003. – 203 с.
14. Торп С. Коучинг. Руководство для тренера и менеджера. - СПб. : Питер, 2004. – 223 с.
15. Шепель В. М. Управленческая психология. - М. : Экономика, 1984. – 246 с.

4.2. Додаткова

1. Борова Т. А. Теоретичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу: монографія / Т. А. Борова; МОНМС України, Харк. нац. екон. ун-т. - Х., 2011. - 384 с.

2. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи [Текст] : кол. моногр. / Г. В. Єльнікова [та ін.] ; заг. ред. Г. В. Єльнікова ; АПН України, Ун-т менеджм. освіти. - Чернівці : Технодрук, 2009. - 570 с.

3. Борова Т. А. Коучинг - новітня технологія професійного розвитку науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова // Наука і освіта. - 2010. - № 7. - С. 33-37.

4. Борова Т. А. Використання моделі коучингу із залученням моніторингових технологій / Т. Борова // Дир. шк., ліцею, гімназії. - 2006. - № 6. - С. 69-72.

5. Борова Т. А. Сучасні технології управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова // Пробл. інж.-пед. освіти. - 2012. - № 37. - С. 118-122.

4.3. Ресурси Інтернет

1. Адизес И.К. Развитие лидеров: Как понять свой стиль управления и эффективно общаться с носителями иных стилей. - М.: Альбина паблишерз, 2011. - 259 с. // <http://www.studfiles.ru/preview/1792725/>

2. Белбин Р. М. Команд менеджеров. Секрет успех и причин неудач/ .Р. Мереди Белбин: Пер. с англ. М.: НІРРО, 2003. - 315 с. // http://vk.com/doc15218743_144232206?hash=1c019e15ad330b7ffe&dl=f83af0684c679f496f

3. Гоулман Д., Бояцис Р., Макки Э. Эмоциональное лидерство : искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта / Д. Гоулман. - М.: Альпина паблишер, 2012. - 301 с. // <http://wap.fictionbook.ru/static/trials/06/88/29/06882953.a4.pdf>

4. Занковский А. Н. Психология лидерства: от поведенческой модели к культурно-ценностной парадигме./ А. Н. Занковский– М.: Изд-во «Институт

психологии РАН», 2011. – 296 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=currBookId=10834&ln=ru

5. Кетс де Врис М. Мистика лидерства: Развитие эмоционального интеллекта/Манфред Кетс де Врис; Пер. с англ. – 4-е изд. – М.: Альпина Паблишерз, 2011. – 276 с. //

http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=currBookId=9758&ln=ru

6. Кови Ст.Р. Лидерство, основанное на принципах. Пер. С англ., 4-е изд. / Ст. Р. Кови. - М.: Альбина Паблишер, 2011. - 301 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=9468&ln=ru&search_query

7. Яхонтова Е.С. Основы межличностного лидерства : учебно-практическое пособие / Е.С. Яхонтова. - М.: Изд. центр ЕАОИ, 2011. - 216 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6465&search_query